

248305

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ



248305

ประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชน
สำหรับผู้ที่เป็โรคติดเชื้อรา อําเภอลําสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ยุวดี อัครตาวัลย์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มกราคม 2555



ประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชน
สำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อ อัมพาตไขสันหลัง จังหวัดเพชรบูรณ์



ยุวดี อัครลาวัณย์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มกราคม 2555

ประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชน
สำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อ อําเภอลําหมัด จังหวัดเพชรบูรณ์

ยูวดี อัครลาวัณย์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.คาราวรรณ ต๊ะปีนตา

.....กรรมการ

อาจารย์ ดร.हरรรษา เศรษฐบุปผา

.....กรรมการ

นางพัชรี คำธิตา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

.....

อาจารย์ ดร.हरรรษา เศรษฐบุปผา

20 มกราคม 2555

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร.พรรยา เศรษฐบุปผา อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และให้กำลังใจตลอดระยะเวลาของการทำการศึกษา และตรวจแก้ไขจนการค้นคว้าแบบอิสระนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการที่กรุณาได้รับเป็นกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าแบบอิสระนี้ คณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ และฝึกประสบการณ์ที่ดีให้ตลอดระยะเวลาในการศึกษา และนายแพทย์พงศ์พิชญ์ วงศ์มณี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหล่มสัก และนางเกษร วงศ์มณี สาธารณสุขอำเภอหล่มสัก ที่ให้โอกาสในการเข้าศึกษา

ขอขอบพระคุณ กรมสุขภาพจิต ที่ให้โอกาสและสนับสนุนทุนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สถาบันพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (IHPP) และศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) ที่สนับสนุนทุนในการค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ อาจารย์ทองกร ต้นขมิริ อดีตข้าราชการครู คศ.4 ครูเชี่ยวชาญ กลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จ.เชียงใหม่ ที่กรุณาสอนวิธีการตรวจสอบความเรียบร้อยของรายงานฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ นางสุชาดา ภู่งประเสริฐ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลน้ำก้อและทีมสุขภาพทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้เป็นอย่างดี บุคลากรงานสุขภาพจิตและจิตเวช โรงพยาบาลหล่มสักที่ช่วยเหลือ รับผิดชอบ แบ่งเบาภาระงานตลอดระยะเวลาในการศึกษา

ขอขอบคุณ บิดา มารดา สามีและลูก ตลอดจนรวมทั้งญาติพี่น้อง กัลยาณมิตร และเพื่อนร่วมรุ่น ที่เป็นกำลังใจ สนับสนุน ช่วยเหลือให้ผู้เขียนสามารถทำการค้นคว้าแบบอิสระนี้จนสำเร็จ ประโยชน์ที่จะเกิดจากการศึกษานี้ ผู้เขียนขอมอบให้กับผู้มีพระคุณที่กล่าวมาทั้งหมดในข้างต้น หากมีข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขออภัยเป็นอย่างสูงในข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องนั้นมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชน
สำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อรา อําเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้เขียน นางยุวดี อัครลาวัณย์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร. ھرรษา เศรษฐบุปผา

บทคัดย่อ

248305

โรคติดเชื้อราเป็นปัญหาทางสุขภาพที่ส่งผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว และสังคม ผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อราควรได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดพฤติกรรมการดื่ม และลดอัตราการกลับมาได้รับการรักษาซ้ำ การศึกษาเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อรา อําเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงสิงหาคม 2554 กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อราในความรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลน้ำก้อ จำนวน 9 คน กลุ่มสมาชิกในครอบครัวผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อรา จำนวน 9 คน และ กลุ่มบุคลากรสุขภาพ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) โปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อรา ซึ่งพัฒนาโดยھرรษา เศรษฐบุปผาและคณะ (2553) 2) แบบประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมประกอบด้วยแบบประเมินปัญหาการดื่มสุรา ขององค์การอนามัยโลก แปลโดยปริทรรศ ศิลปกิจและพันชันภา กิตติรัตนไพบูลย์ (2552) แบบบันทึกการกลับมาได้รับการรักษาซ้ำ และแบบสำรวจความคิดเห็นของทีมสุขภาพต่อการนำโปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อรามาใช้ ซึ่งพัฒนาโดยھرรษา เศรษฐบุปผา (2553) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

การศึกษาพบว่า

248305

1. หลังสิ้นสุดการใช้โปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อ 1 เดือน ร้อยละ 100 ของผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อที่เข้าร่วมโปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อ มีพฤติกรรมการดื่มสุราลดลง และร้อยละ 33.33 ไม่ดื่มสุรา

2. ไม่มีการกลับมารับการรักษารักษาซ้ำภายใน 28 วันหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลในกลุ่มผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อที่เข้าร่วมโปรแกรม

3. ทีมสุขภาพเห็นว่า โปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อมีประโยชน์ในทุกด้านและมีความพึงพอใจต่อการนำโปรแกรมมาใช้ มีเพียง 1 รายที่เห็นว่าไม่มีความสะดวกและง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ

ผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อ ที่ทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อลดลง และลดอัตราการกลับมารับการรักษารักษาซ้ำ ดังนั้นจึงควรนำโปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุก ในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อไปใช้ ในการดูแลผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อในระยะหลังจำหน่ายต่อไป

Independent Study Title	Effectiveness of Implementing the Program of Assertive Community Treatment for Persons with Alcohol Dependence, Lom Sak District, Phetchabun Province
Author	Mrs. Yuwadee Akkararawan
Degree	Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)
Independent Study Advisor	Lecturer Dr. Hunsu Sethabouppha

ABSTRACT

248305

Alcohol dependence affects the individuals, their family, and society. Thus persons with alcohol dependence (PAD) should receive continuity care to reduce drinking and re-admission rate. The purpose of this study was to examine the effectiveness of the Program of Assertive Community Treatment (PACT) implementation for PAD during June to August, 2011. The participants were purposively selected and included 3 groups: 1) nine persons with alcohol dependence, overseen by Namkor Sub district Health Promotion Hospital, Lom Sak District, Phetchabun Province, 2) nine family members or caregivers of persons with alcohol dependence, and 3) seven health care team members who implemented the program. The instruments used were 1) the PACT for PAD, developed by Sethabouppha et al. (2012), 2) the PACT Effectiveness evaluation forms which are comprised of a) the Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT), b) Re-admission Form, and c) the PACT Implementation Team Feedback Form. Data were analyzed using descriptive statistics.

Results of this study revealed that:

1. After 1 month of utilizing the PACT program, 100% of PADs participating in the program had decreased their drinking and 33.33% were able to stop drinking.
2. There were no-readmissions within 28 days after discharge among PADs, who attended the PACT program.

3. The health care team members, all agreed about the following benefits of the PACT for PAD: 1) benefits for patients and family members/caregivers, 2) integration with routine tasks , 3) benefits for practice of the health care team, 4) convenience in implementing, and 5) satisfaction with implementing program. There was only one member of the health care team who did not agree.

The results of this study indicated that the PACT for PADs could reduce drinking and re-admission rate. Therefore, the PACT for PADs should be used to care for PADs in the community after they have completed alcohol dependence treatment program.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	7
คำถามการศึกษา	8
ขอบเขตการศึกษา	8
นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
โรคติดเชื้อ	11
แนวคิดเกี่ยวกับการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชน	23
โปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็น โรคติดเชื้อ	27
ประสิทธิผลของโปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็น โรคติดเชื้อ	29
การเผยแพร่วัฒนธรรมของโรเจอร์	30
สถานการณ์การดูแลผู้ที่เป็น โรคติดเชื้อของโรงพยาบาลหล่มสัก	34
กรอบแนวคิดการศึกษา	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	42
การรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
การอภิปรายผล	58
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษา	66
ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้	67
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	67
เอกสารอ้างอิง	68
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง	73
ภาคผนวก ข เอกสารรับรองโครงการวิจัยในมนุษย์	82
ภาคผนวก ค ชุดคู่มือโปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชน สำหรับผู้เป็นโรคติดสุรา	86
ภาคผนวก ง แบบรวบรวมผลลัพธ์	101
ประวัติผู้เขียน	106

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนของผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีตาม เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อายุที่เริ่มดื่มครั้งแรก และระยะเวลาของการดื่ม	49
2	จำนวนของญาติหรือผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีตาม เพศ อายุ อาชีพ ความสัมพันธ์ ระดับการศึกษา และระยะเวลาของประสบการณ์การดูแลผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี	51
3	จำนวนของทีมสุขภาพ จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และระยะเวลาของประสบการณ์การดูแลผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี	52
4	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีก่อนได้รับโปรแกรมและหลังสิ้นสุดโปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี 1 เดือน	53
5	เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีก่อนได้รับโปรแกรมและหลังสิ้นสุดโปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี 1 เดือน	54
6	เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละการกลับมาได้รับการรักษาซ้ำภายใน 28 วันของผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีหลังสิ้นสุดโปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี 1 เดือน	55
7	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของทีมสุขภาพที่นำโปรแกรมการบำบัดดูแลเชิงรุกในชุมชนสำหรับผู้ที่เป็นโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีไปใช้	56

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	วงจรสู่ชี	14
2	รูปแบบของกระบวนการตัดสินใจนวัตกรรมของ โรเจอร์	33